

P7_TA(2013)0499

Obzor 2020. – okvirni program za istraživanje i inovacije (2014. – 2020.)

*****I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 21. studenoga 2013. o prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvirnog programa za istraživanje i inovacije – Obzor 2020. (2014. – 2020.) (COM(2011)0809 – C7-0466/2011 – 2011/0401(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2011)0809),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članke 173. stavak 3. i 182. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C7-0466/2011),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 28. ožujka 2012.¹,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 19. srpnja 2012.²;
 - uzimajući u obzir obvezu koju je predstavnik Vijeća preuzeo pismom od 12. rujna 2013. da odobri stajalište Parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za industriju, istraživanje i energetiku i mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za proračune, Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, Odbora za promet i turizam, Odbora za regionalni razvoj, Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj, Odbora za ribarstvo, Odbora za kulturu i obrazovanje, Odbora za pravna pitanja i Odbora za prava žena i jednakost spolova (A7-0427/2012),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. prima na znanje izjave Komisije priložene ovoj rezoluciji;
 3. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;

¹ SL C 181, 21.6.2012., str. 111.

² SL C 277, 13.9.2012., str. 143.

4. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P7_TC1-COD(2011)0401

Stajalište Eurospkog parlamenta usvojeno u prvom čitanju od 21. studenog 2013. radi donošenja Uredbe (EU) br .../2013 Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ

(S obzirom da je postignut sporazm Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) br. 1291/2013.)

IZJAVE KOMISIJE

Izjava o članku 19.

Za okvirni program Horizont 2020. Europska komisija predlaže nastavak istog etičkog okvira odlučivanja o financijskim sredstvima EU-a za istraživanje na području ljudskih embrionalnih matičnih stanica kao u 7. okvirnom programu.

Europska komisija predlaže nastavak tog etičkog okvira jer se njime na temelju iskustva razvio odgovoran pristup za područje znanosti koje mnogo obećava i za koji se pokazalo da dobro funkcionira u kontekstu istraživačkog programa u kojem sudjeluju istraživači iz brojnih zemalja s vrlo raznolikim regulatornim situacijama.

- (1) Odlukom o okvirnom programu Horizont 2020. izričito se iz financiranja Zajednice isključuju tri područja istraživanja:
 - istraživačke aktivnosti čiji je cilj kloniranje ljudi u reproduktivne svrhe;
 - istraživačke aktivnosti čiji je cilj mijenjanje genetskog naslijeđa ljudi, a zbog kojih bi takve promjene mogle postati nasljedne;
 - istraživačke aktivnosti čija je namjera stvaranje ljudskih embrija isključivo u svrhu istraživanja ili u svrhu nabavljanja matičnih stanica, uključujući nuklearnim prijenosom somatskih stanica.
- (2) Ne smije se financirati aktivnost koja je zabranjena u svim državama članicama. Ne smije se financirati aktivnost u državi članici u kojoj je zabranjena.
- (3) Odluka o Horizontu 2020. i odredbama za etički okvir kojim se uređuje financiranje Zajednice za istraživanja na području ljudskih embrionalnih matičnih stanica ni u kojem slučaju ne podrazumijevaju vrijednosni sud o regulatornom ili etičkom okviru kojim se uređuju takva istraživanja u državama članicama.
- (4) Pri pozivu na podnošenje prijedloga Europska Komisija ne potiče izričito upotrebu ljudskih embrionalnih matičnih stanica. Upotreba ljudskih matičnih stanica, odraslih osoba ili embrija, ovisi o procjeni znanstvenika s obzirom na ciljeve koje žele ostvariti. U praksi najveći dio financijskih sredstava Zajednice za istraživanja matičnih stanica odnosi se na upotrebu matičnih stanica odraslih osoba. Nema razloga da se to znatno mijenja u Horizontu 2020.
- (5) Svaki projekt kojim se predlaže upotreba ljudskih embrionalnih matičnih stanica mora uspješno proći znanstvenu procjenu tijekom koje nezavisni stručnjaci iz područja znanosti ocjenjuju nužnost upotrebe takvih matičnih stanica za postizanje znanstvenih ciljeva.
- (6) Za prijedloge koji uspješno prođu znanstvenu procjenu provodi se zatim strogo preispitivanje etičnosti koje organizira Europska komisija. Tijekom tog preispitivanja etičnosti vodi se računa o načelima iz Povelje EU-a o temeljnim pravima i relevantnih

međunarodnih konvencija kao što je Konvencija Vijeća Europe o ljudskim pravima i biomedicini potpisana 4. travnja 1997. u Ovideu i njezini naknadni protokoli te Opća deklaracija o ljudskom genomu i ljudskim pravima koju je usvojio UNESCO. Preispitivanje etičnost također služi kako bi se provjerilo poštuju li u prijedlozima pravila zemalja u kojima će se istraživanje provoditi.

- (7) U posebnim slučajevima može se tijekom trajanja projekta provesti provjera etičnosti.
- (8) Za svaki projekt kojim se predlaže upotreba ljudskim embrionalnih matičnih stanica mora se prije početka projekta tražiti odobrenje relevantnog nacionalnog ili lokalnog etičkog povjerenstva. Moraju se poštovati sva nacionalna pravila i postupci, uključujući o pitanjima kao što je pristanak roditelja, nepostojanje financijskog poticaja itd. Provjeravat će se jesu li u projekt uključena upućivanja na mjere povezane s izdavanjem dozvola i kontrolama koje poduzimaju nadležna tijela države članice u kojoj će se provoditi istraživanje.
- (9) Prijedlog koji uspješno prođe znanstvenu procjenu, nacionalna ili lokalna preispitivanja etičnosti te europsku provjeru etičnosti podnositi će se za svaki pojedinačni slučaj na odobrenje državama članicama okupljenima u okviru povjerenstva koje djeluje u skladu s postupkom ispitivanja. Projekti koji obuhvaćaju upotrebu ljudskih embrionalnih matičnih stanica neće se financirati ako nemaju potrebna odobrenja država članica.
- (10) Europska komisija nastavit će raditi kako bi rezultati istraživanja na području matičnih stanica koja je financirala Zajednica bili lako dostupni svim istraživačima na krajnju korist pacijenata svih zemljama.
- (11) Europska će komisija podržavati aktivnosti i inicijative koje doprinose koordinaciji i racionalizaciji istraživanja na području ljudskih embrionalnih matičnih stanica u okviru odgovornog etičkog pristupa. Komisija će posebno nastaviti podržavati europski registar linija ljudskih embrionalnih matičnih stanica. Takav registar dopustit će nadziranje postojećih ljudskih embrionalnih matičnih stanica u Europi, doprinijet će povećanju njihove upotrebe od strane znanstvenika te pomoći da se izbjegne nepotrebna priprema novih linija matičnih stanica.
- (12) Europska će komisija nastaviti trenutnu praksu i neće povjerenstvu koje djeluje u skladu s postupkom ispitivanja podnositi prijedloge projekata koji obuhvaćaju istraživačke aktivnosti kojima se uništavaju ljudski embriji, uključujući u svrhu nabavljanja matičnih stanica. Isključivanje tog koraka istraživanja iz financiranja neće spriječiti dodjelu financijskih sredstava Zajednice za kasnije korake koji obuhvaćaju ljudske embrionalne matične stanice.

Izjava o energetici

Komisija prepoznaje da će u budućnosti ključnu ulogu imati energetska učinkovitost za krajnjeg korisnika te obnovljiva energija, da će biti važne bolje mreže i skladištenje za maksimalno iskorištavanje njihovog potencijala, da će biti potrebne mjere uključivanja na tržište radi jačanja kapaciteta, poboljšanja upravljanja te nadilaženja tržišnih prepreka da bi se mogla provesti energetska učinkovitost i rješenja koja se odnose na obnovljivu energiju.

Komisija će se truditi osigurati da se najmanje 85 % proračuna za energetske izazove u okviru Horizonta 2020. potroši na područja nefosilnih goriva, unutar čega se najmanje 15 % ukupnog proračuna za energetske izazove troši na aktivnosti uključivanja postojećih obnovljivih i

energetski učinkovite tehnologije na tržište u Programu inteligentna energija – Europa III. Taj će program provoditi posebna upravljačka struktura, a njime će također biti obuhvaćena potpora za provedbu politike o održivoj energiji, jačanje kapaciteta i pokretanje financijskih sredstava za ulaganja, kao što je bio slučaj do sada.

Preostali će dio biti posvećen tehnologijama i razvojnim mogućnostima koje se temelje na fosilnim gorivima, a koje se smatraju nužnima za postizanje ciljeva za 2050. i podršku preobrazbi u održiv energetski sustav.

Napredak prema tim ciljevima će se nadzirati, a Komisija će redovito izvještavati o postignutom napretku.

Izjava o širenju izvrsnosti i sudjelovanja

Komisija je posvećena uspostavljanju i provedbi mjera za prevladavanje podjele između istraživanja i inovacija u Europi pod novim nazivom „širenje izvrsnosti i sudjelovanja”. Predviđena razina financijskih sredstava za te mjere neće se smanjivati ispod iznosa potrošenog u okviru Sedmog okvirnog programa za aktivnosti koje su se odnosile na „širenje sudjelovanja”.

Nove aktivnosti europske suradnje na području znanosti i tehnologije (COST) pokrenute u sklopu „širenja sudjelovanja” trebalo bi podržati proračunom dodijeljenim „širenju izvrsnosti i sudjelovanja”. Aktivnosti COST-a koje time nisu obuhvaćene, a koje bi po pitanju proračuna trebale biti jednake vrijednosti, trebalo bi podržati proračunom dodijeljenim za „6. Europa u svijetu koji se mijenja – uključiva, inovativna i promišljajuća društva.”

Najveći dio aktivnosti koje se odnose na instrument za političku podršku i na transnacionalne mreže nacionalnih kontaktnih točaka također bi trebalo podržati proračunom dodijeljenim za „6. Europa u svijetu koji se mijenja – uključiva, inovativna i promišljajuća društva.”

Izjava o pečatu izvrsnosti

Intervencija na razini Europske unije omogućava natjecanje diljem EU-a radi odabira najboljih prijedloga čime se podiže razina izvrsnosti i pruža vidljivost vodećim istraživanjima i inovacijama.

Komisija smatra da su pozitivno ocijenjeno Europsko istraživačko vijeće, program Marie Skłodowska-Curie, aktivnosti udruživanja, faza 2 instrumenta za MSP-e ili prijedlozi zajedničkih projekata koji se nisu mogli financirati iz proračunskih razloga, ipak zadovoljili kriterije izvrsnosti Horizonta 2020.

Ta se informacija nakon odobrenja sudionika može podijeliti s nadležnim tijelima.

Komisija stoga pozdravlja sve inicijative za financiranje takvih projekata iz nacionalnih, regionalnih ili privatnih izvora. U tom kontekstu kohezijska politika također ima ključnu ulogu kroz jačanje kapaciteta.

Izjava o instrumentu za MSP-e

Podrška za mala i srednja poduzeća u sklopu Horizonta 2020. od iznimne je važnosti i predstavlja važan dio za postizanje njegova cilja poticanja inovacija, ekonomskog rasta i stvaranja radnih mjesta. Stoga će Komisija osigurati veliku vidljivost potpore za MSP-e u okviru Horizonta 2020., posebno instrumentom za MSP-e u programima rada, smjernicama i

komunikacijskim aktivnostima. Poduzet će se sve kako bi mala i srednja poduzeća mogla jednostavno i lako prepoznati i upotrebljavati mogućnosti koje im pružaju društveni izazovi te vodeća uloga u osposobljavanju i industrijskim tehnologijama.

Instrument za MSP-e provodit će se kroz jedinstvenu centraliziranu upravljačku strukturu odgovornu za procjenu projekata i upravljanje njima, uključujući upotrebu zajedničkih IT sustava i poslovnih procesa.

Instrument za MSP-e privlači najambicioznije inovacijske projekte malih i srednjih poduzeća. Provodit će se prvenstveno odozdo prema gore pomoću stalno otvorenog poziva prilagođenog potrebama MSP-a kako je definirano u posebnom cilju „inovacije u MSP-ima”, istovremeno vodeći računa o prioritetima i ciljevima vodeće uloge u osposobljavanju i industrijskim tehnologijama te društvenih izazova i omogućavajući prijedloge koji kombiniraju ta dva cilja, naglašavajući pristup odozdo prema gore. Taj se poziv može preispitati/obnoviti svake dvije godine kako bi se u obzir uzeli dvogodišnji strateški programi. Prema potrebi mogu se uz gore opisan poziv organizirati pozivi o posebnim temama od strateške važnosti. U tim će se pozivima upotrebljavati koncept i postupci instrumenta za MSP-e te njegova jedinstvena ulazna točka za prijave i povezane usluge mentorstva i treninga.

Izjava o članku 6. stavku 5.

Ne dovodeći u pitanje postupak godišnjeg proračuna namjera je Komisija predstaviti u kontekstu strukturiranog dijaloga s Europskim parlamentom godišnje izvješće o provedbi raščlambe proračuna iz Priloga II. Horizontu 2020. po prioritetima i posebnim ciljevima unutar tih prioriteta, uključujući svaku primjenu članka 6. stavka 5.

Izjava o članku 12.

Komisija će na zahtjev nadležnom odboru Europskog parlamenta predstaviti usvojene programe rada.